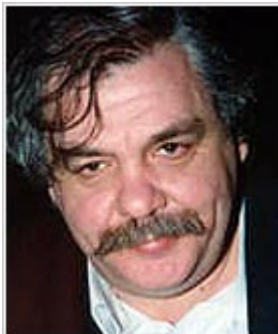

«Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ» - 5/1/2009

Αποκλειστική συνέντευξη στη «Ν» του προέδρου του ΣΑΤΕ κ. Γ. Βλάχου

Σε πολύ δύσκολη κατάσταση έχουν περιέλθει οι τεχνικές εταιρείες

Σε απελπιστική κατάσταση έχουν περιέλθει οι τεχνικές εταιρείες της χώρας αφού μια στις τρεις αντιμετωπίζει οικονομικά προβλήματα και αν δεν ληφθούν άμεσα μέτρα οι επιπτώσεις για το 2009 θα είναι μη αναστρέψιμες.

Γ. Βλάχος: Ζητάμε να διασωθεί ο πολυπληθέστερος κλάδος της οικονομίας μας, αυτός που συντελεί κατά το μεγαλύτερο ποσοστό στην ανάπτυξη της πραγματικής οικονομίας, ο μόνος που μπορεί να αναστρέψει την αρνητική πορεία της οικονομίας μας. Μόνο έτσι μπορεί να υπάρξει μια νότα αισιοδοξίας για το 2009.

Στους λόγους που έχουν οδηγήσει τον κατασκευαστικό κλάδο σε αδιέξοδο αναφέρεται αναλυτικά ο πρόεδρος το Συνδέσμου Ανωτύμων Τεχνικών Εταιρειών (ΣΑΤΕ) Γιώργος Βλάχος σε αποκλειστική συνέντευξη που παραχώρησε στη «Ν» και κάνει λόγο για σκοπιμότητες που έχουν στόχο τη διάλυση του κλάδου.

Καλεί τους υπεύθυνους υπουργούς να αναλάβουν τις ευθύνες τους κάνοντας θεαματική στροφή στη στάση τους απέναντι στον κατασκευαστικό κόσμο της χώρας, με έμφαση στην αύξηση του αριθμού των δημοσίων έργων που πρέπει να δημοπρατηθούν γιατί όπως υποστηρίζει εν μέσω της οικονομικής κρίσης είναι η μόνη κίνηση για να υπάρξει μια μικρή νότα αισιοδοξίας το 2009.

Αναλυτικά η συνέντευξη του προέδρου του ΣΑΤΕ Γιώργου Βλάχου στη ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ έχει ως εξής:

Μια χρονιά έκλεισε. Κατά την άποψή σας, όπως έχετε πει επανειλημμένως το τελευταίο διάστημα, δεν έκλεισε καθόλου καλά.

«Κάτι χειρότερο: στο σύνολό του ο κλάδος των κατασκευών - τεχνικές εταιρείες, ατομικοί εργολήπτες, υπεργολάβοι και προμηθευτές, μηχανικοί και άλλο τεχνικό και υπαλληλικό προσωπικό - έχουν περιέλθει σε απελπιστική κατάσταση.

Το φαινόμενο αδυναμίας εκπλήρωσης οικονομικών υποχρεώσεων (σφραγισμένες επιταγές, αδυναμία πληρωμών προσωπικού - υπεργολάβων - προμηθευτών, έλλειψη δυνατότητας τραπεζικού δανεισμού κ.λπ.) τους τελευταίους μήνες έχει ενταθεί, με πολλαπλασιαστικές αρνητικές καταστάσεις στην αγορά.

Πολλές εταιρείες (εισηγμένες στο Χρηματιστήριο και μη) βάζουν «λουκέτο» ή, στην καλύτερη περίπτωση, προγραμματίζουν στο αμέσως επόμενο διάστημα σημαντική μείωση προσωπικού, καθώς οι δραστηριότητές τους περιορίζονται. Ένας ολόκληρος κλάδος, που, κατά γενική παραδοχή, στήριξε και στηρίζει την οικονομία της χώρας, ένας κλάδος στον οποίο προσφεύγουν αυτή την κρίσιμη περίοδο όλες οι κυβερνήσεις στην προσπάθειά τους να αποφύγουν την ύφεση και να ενδυναμώσουν την πραγματική οικονομία, στη χώρα μας νιώθει πως βρίσκεται υπό διωγμό.

Και αυτό συνέβη σε μια χρονιά, όπως το 2008, κατά την οποία η χώρα είχε την ευκαιρία, αλλά και την υποχρέωση, να απορροφήσει ένα πολύ σημαντικό ποσοστό του Γ' ΚΠΣ και ταυτόχρονα να προωθήσει, επίσης σε σημαντικό βαθμό, το ΕΣΠΑ».

Πού αποδίδετε αυτή την εξέλιξη;

«Επίσημως προβάλλεται η οικονομική αδυναμία, η οποία επιχειρείται να συνδεθεί με τη συγκυρία της διεθνούς οικονομικής κρίσης. Αλλά αυτή, μην ξεχνάμε πως ενέσκηψε στο τέλος του 2008, πιθανότατα να επιδεινώσει το ήδη αρνητικό κλίμα, αλλά δεν είναι και αυτή που το «γέννησε».

Άλλωστε, τα προβλήματα στον κλάδο είχαν αρχίσει να διαφαίνονται από τα προηγούμενα χρόνια και αποτυπώνονταν στο ΠΔΕ, το οποίο όχι μόνο συρρικνωνόταν από χρόνο σε χρόνο, αλλά τελικά δεν υλοποιούταν στα όρια που προέβλεπε ο προϋπολογισμός. Στο τέλος κάθε χρονιάς κοβόταν και επιπλέον ποσοστό του».

Προφανώς λόγω αντικειμενικής αδυναμίας. Καμιά κυβέρνηση που έχει δυνατότητα, δεν αρνείται να κάνει έργα.

«Αυτή είναι η λογική προσέγγιση του θέματος. Όμως η πραγματικότητα που βιώνει ο κλάδος μας, κατά τη γνώμη μας, έχει διαφορετική αφετηρία: διαπιστώνουμε ότι τα δύο αρμόδια υπουργεία ΥΠΕΧΩΔΕ και ΥΠΕΘΟ, εμφανίζονται, στην καλύτερη περίπτωση, να αδρανούν. Είναι χαρακτηριστικό ότι από τα χρόνια προβλήματα του κλάδου, όχι μόνον δεν έχει επιλυθεί ουσιαστικά κανένα, αλλά αντίθετα, έχουν οξυνθεί, στο μέγιστο βαθμό, όλα».

Πώς και από πού προκύπτει αυτό;

«Τα στοιχεία που έχουμε στη διάθεσή μας - και θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι αποτυπώνουν την κατάσταση του προηγούμενου διαστήματος και όχι των τελευταίων μηνών, κατά τους οποίους η επιδείνωση ήταν ραγδαία - καταδεικνύουν μηδενισμό των περιθωρίων κέρδους των τεχνικών εταιρειών. Και αυτό ευθέως αποδίδεται:

Καταρχήν στα απαράδεκτα χαμηλά, θα έλεγα εξωπραγματικά, τιμολόγια με τα οποία εκτελούνται τα έργα και στα οποία επιμένει το ΥΠΕΧΩΔΕ. Επίσης, στο ανηλεές ανταγωνισμό, που, κατά βάση, οφείλεται στην έλλειψη αντικειμένου, μια διαρκή μείωση του αριθμού και του προϋπολογισμού των δημοπρατούμενων έργων.

Οποσδήποτε στην οικονομική ασφυξία των εταιρειών που έχει προκληθεί, από τη μια εξαιτίας των μεγάλων καθυστερήσεων πληρωμών εκτελεσμένων έργων, από την άλλη εξαιτίας του δυσβάσταχτου, πλέον, κόστους χρηματοδότησης και εξασφάλισης εγγυητικών επιστολών από τις τράπεζες».

Πριν μερικές εβδομάδες, ωστόσο, ανακοινώθηκαν από το ΥΠΕΧΩΔΕ αναθεωρήσεις τιμών.

«Με μεγάλη χρονική υστέρηση. Μεταξύ 10-15 Δεκεμβρίου ανακοινώθηκαν οι συντελεστές αναθεώρησης 2ου, 3ου και 4ου τριμήνου 2008, με συνέπεια να μην μπορέσουν να πιστοποιηθούν και να πληρωθούν εντός του 2008 ένα μεγάλο μέρος τους και έτσι να κινδυνεύουν να χαθούν και πρόσθετα σημαντικά κονδύλια από τις χρηματοδοτήσεις της Ε.Ε.

Από την άλλη πλευρά, οι αναθεωρήσεις αυτές ούτε κατ' ελάχιστο καλύπτουν τις τεράστιες αυξήσεις κοστολογίου σε βασικά υλικά και εργασίες που καταγράφηκαν τους προηγούμενους μήνες, οι οποίες σώρευσαν τεράστιες ζημιές στις επιχειρήσεις που είχαν αναλάβει έργα».

Εξ όσων γνωρίζουμε επανειλημμένως συναντηθήκατε το τελευταίο διάστημα με την πολιτική ηγεσία και υπηρεσιακούς παράγοντες του ΥΠΕΧΩΔΕ για να συζητήσετε τα προβλήματα. Τι απαντούν;

«Πράγματι, υπήρξαν τέτοιες συναντήσεις των εκπροσώπων των Οργανώσεων των Εργοληπτών με την πολιτική ηγεσία του ΥΠΕΧΩΔΕ. Κάθε φορά αναγνωρίζεται το δίκαιο των αιτημάτων μας, αλλά στη συνέχεια ουδεμία πρακτική ενέργεια εκδηλώνεται εκ μέρους τους. Τα προβλήματα εξακολουθούν να υφίστανται.

Κατά τη γνώμη μας, σε πολλές περιπτώσεις, κατά τρόπο περίεργο και αδικαιολόγητο. Για παράδειγμα:

Παρ' όλο που οι αρμόδιες επιτροπές έχουν ομόφωνα καταλήξει προ πολλών μηνών σε νέα βελτιωμένα τιμολόγια υδραυλικών και οικοδομικών εργασιών, αυτά παραμένουν στα συρτάρια.

Οι πέραν κάθε λογικής υψηλές εγγυητικές επιστολές που απαιτούνται σε κάθε περίπτωση, κυριολεκτικά έχουν αναδειχτεί - ιδίως στην παρούσα συγκυρία της χρηματοπιστωτικής κρίσης - ως "βρόχος στο λαιμό" των επιχειρήσεων, με κίνδυνο να τις οδηγήσουν στην κατάρρευση.

Η δημοσιότητα των στοιχείων ανάθεσης έργων, είναι από ανεπαρκής έως ανύπαρκτη σε πολλές περιπτώσεις - καταστρατηγώντας, μάλιστα, τόσο την ευρωπαϊκή όσο και την ελληνική νομοθεσία - με συνέπεια να δημιουργείται, δίκαια ή άδικα, η αίσθηση ότι στα πολύ μεγάλα έργα ακολουθείται κατά συρροή η πρακτική των απευθείας αναθέσεων και συμπληρωματικών συμβάσεων, ενώ, αντίθετα, η αυστηρότητα και η διαφάνεια να εξαντλείται στο χώρο των μικρών έργων.

Ζητήματα, όλα αυτά - και όχι μόνο - που η αντιμετώπισή τους δεν προσκρούει στις όποιες αντικειμενικές δυσκολίες μπορούν να επικαλεστούν οι αρμόδιοι, με συνέπεια να είναι διαδεδομένη, πλέον, η άποψη στον τεχνικό κόσμο ότι πίσω από την εμφανή αδράνεια κρύβονται σκοπιμότητες, που ως στόχο έχουν τη διάλυση του κλάδου. Και αυτό, ασφαλώς, ούτε εμείς, ούτε, φανταζόμαστε, οι αρμόδιοι υπουργοί, είναι δυνατόν να το δεχτούμε».

Μπροστά μας ήδη βρίσκεται ένας νέος χρόνος. Συνήθως εκφράζεται αισιοδοξία και ελπίδα τέτοιες ημέρες.

«Συμφωνώ. Θα ήθελα και εγώ, τέτοιες ημέρες, να εκφράσω μια νότα αισιοδοξίας και ελπίδας. Ωστόσο, η κατάσταση είναι κρίσιμη, η πραγματικότητα, που φοβούμαστε ότι διαφεύγει από πολλούς, περιγράφει ένα 2009 που επέρχεται με επιπτώσεις μη αναστρέψιμες. Κανένα χρονικό περιθώριο δεν υπάρχει πια.

Μια στις τρεις εργοληπτικές επιχειρήσεις, σύμφωνα με τα οικονομικά δεδομένα που διατηρούμε στον ΣΑΤΕ, αντιμετωπίζουν τόσο οξυμένα οικονομικά προβλήματα, που δύσκολα θα τα ξεπεράσουν το επόμενο διάστημα, αν δεν συμβεί μια θεαματική

στροφή στη στάση των αρμόδιων υπουργείων».

Προς πια κατεύθυνση βλέπετε αυτή τη στροφή;

«Κατ' αρχήν της αύξησης του αριθμού των έργων που πρέπει να δημοπρατηθούν και τα οποία θα πρέπει να καλύπτουν όλες τις τάξεις των εργοληπτικών επιχειρήσεων και σε όλη τη χώρα.

Άλλωστε, αυτός είναι ο μόνος τρόπος να στηριχτεί η πραγματική οικονομία και να αποφευχθεί μια γενικότερη ύφεση, που αναπόφευκτα θα επέλθει από την αύξηση της ανεργίας στον κλάδο μας.

Αν αυτό είναι το μείζον, υπάρχουν και μια σειρά άλλα ζητήματα που πρέπει άμεσα να αντιμετωπιστούν, όπως:

- * Η διόρθωση συντελεστών αναθεώρησης με βάση τις πραγματικές αυξήσεις.
- * Η μείωση των πρόσθετων εγγυήσεων και ο καθορισμός ημερομηνίας λήξης των εγγυητικών επιστολών καλής εκτέλεσης και των κρατήσεων.
- * Η άμεση έγκριση των εγκεκριμένων από την αρμόδια επιτροπή τιμολογίων με υποχρεωτική αναπροσαρμογή των τιμών ανά τρίμηνο.

Ταυτόχρονα, να δρομολογηθεί αμέσως η θεσμοθέτηση του ΜΗΚΙΕ. Η δυνατότητα εκχώρησης εργολαβικού ανταλλάγματος, που θα δώσει δουλειά και στις μικρότερες επιχειρήσεις. Η απλοποίηση-εκσυγχρονισμός του νομοθετικού πλαισίου που διέπει τις αναθέσεις έργων. Το υπάρχον σύστημα δείχνει να έχει κλείσει τον κύκλο του. Επίσης, να διασαφηνιστεί ο τρόπος επανάκρισης των επιχειρήσεων, ΜΕΚ κ.λπ.

Δηλαδή, να αντιμετωπιστούν μια σειρά ζητήματα που εκκρεμούν εδώ και πολύ καιρό, ο συνδυασμός των οποίων με τα υπόλοιπα, ειδικά αυτή την περίοδο της γενικότερης οικονομικής δυσπραγίας, οδηγεί σε ασφυκτικές έως εξουθενωτικές καταστάσεις την συντριπτική πλειοψηφία των Τεχνικών Εταιρειών, αλλά και των Ατομικών Εργοληπτικών Επιχειρήσεων.

Με δυο λόγια, ζητάμε να διασωθεί ο πολυπληθέστερος κλάδος της οικονομίας μας, αυτός που συντελεί κατά το μεγαλύτερο ποσοστό στην ανάπτυξη της πραγματικής οικονομίας, ο μόνος που μπορεί να αναστρέψει την αρνητική πορεία της οικονομίας μας. Μόνο έτσι μπορεί να υπάρξει μια νότα αισιοδοξίας για το 2009».

Στο εξωτερικό

«Ο Μπαράκ Ομπάμα προανήγγειλε ότι θα στραφεί τα δυο επόμενα χρόνια στα δημόσια έργα για να δημιουργήσει 2,5 εκατομμύρια θέσεις εργασίας και να αντιμετωπίσει τη βαθιά κρίση που μαστίζει τις ΗΠΑ. Στα έργα υποδομών έχει στρέψει το ενδιαφέρον του και ο Νικολά Σαρκοζί, στην ίδια κατεύθυνση και η Άγκελα Μέρκελ, ο Ιάπωνας πρωθυπουργός και άλλοι. Οι ηγέτες των αναπτυγμένων κρατών βλέπουν στον κλάδο των κατασκευών τη «σανίδα σωτηρίας». Εμείς γιατί θα πρέπει να ακολουθήσουμε μια αντίθετη κατεύθυνση;»

ΕΣΤΑ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ